

Herziene NEN 7513 staat in de steigers en is tot 15 november gepubliceerd voor de commentaarronde

‘Als je aan de wet wilt voldoen moet je daar wel de juiste middelen voor kunnen krijgen’

Alan Tijseling*

220

NEN 7513 stelt eisen aan hoe we omgaan met persoonlijke gegevens in de zorg. De norm biedt aanwijzingen voor zorgaanbieders rondom het loggen van informatie. Voor ontwikkelaars van informatiesystemen schrijft NEN 7513 eisen aan hun softwaresystemen voor. De Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg (Wabvpz) verplicht zorgverleners sinds 1 juli 2020 om zorggebruikers inzage te geven in wie toegang heeft (gehad) tot hun gegevens. In de praktijk is dat nog niet overal mogelijk. NEN 7513 stelt eisen aan de logging over het vastleggen van acties op persoonlijke gezondheidsinformatie. Het herzien van de huidige norm (uit 2018) is essentieel om de internationale ontwikkelingen op dit gebied te volgen en daarop aan te sluiten en de aandachtspunten en ervaringen vanuit de Nederlandse situatie te verwerken.

Beer Franken, lid van de schrijversgroep voor de herziene NEN 7513, windt er geen doekjes om: ‘De wensen en verplichtingen van de zorgverlener zijn leidend binnen deze norm. Als je een auto zonder remmen krijgt dan vlieg je al snel uit de bocht. Dat moeten we voorkomen. Niet alleen is het bijzonder onwenselijk om uit de bocht te vliegen, het is ook gewoon wettelijk niet toegestaan om dat toch te doen. De bestuurder moet remmen maar de leverancier moet ervoor zorgen dat er deugdelijke remmen zijn.’ De toon is gezet, hoewel wettelijk verplicht blijft implementatie achter omdat het lastig is de huidige systemen daarop in te richten. De zorginstelling en de leverancier moeten voldoen aan NEN 7513 zodat de rechten van de patiënt gerespecteerd kunnen worden. Belangrijk aandachtspunt gebaseerd op de ervaringen met NEN 7513 in de huidige herziening is dan ook de ondersteuning die nodig is bij die bewuste implementatie. ‘Naast het ethische aspect,’ zegt Franken hierover, ‘levert het zorginstellingen ook vooral op dat ze zich aan de wet kunnen houden. Om tot een betere implementatie te komen wordt er in deze periode ook een Nationale Praktijk Richtlijn (NPR), behorend bij de herziene NEN

7513, ontwikkeld.’ Het doel van de NPR is het bieden van handvatten voor de implementatie van de norm, zowel voor gebruikers van informatiesystemen (zoals zorgaanbieders) als leveranciers (ontwikkelaars) van die systemen. Bij de gebruikers zal binnen de NPR ook nog een onderscheid worden gemaakt tussen kleine zorgpraktijken, bijvoorbeeld huisartsen, en grote zorginstellingen zoals ziekenhuizen.

Barbie-gate

Natuurlijk zal een professionele zorgverlener altijd zorgvuldig omgaan met de gegevens van patiënten, maar de praktijk heeft – helaas – geleerd dat het ook anders kan zijn. Wie denkt dat het wel meevalt met de nieuwsgierigheid van zorgmedewerkers, kon wel eens bedrogen uitkomen. In januari 2018 werd Samantha de Jong, beter bekend als realityster Barbie, met spoed opgenomen in het HagaZiekenhuis in Den Haag. Achteraf bleek dat haar gegevens binnen enkele dagen door meer dan 80 zorgmedewerkers waren ingekeken. De Patiëntenfederatie sprak zelfs van een cultuurprobleem. Het leverde de betrokken medewerkers een serieuze waarschuwing op en het HagaZiekenhuis een boete van – uiteindelijk – € 350 000. Geld dat natuurlijk veel beter naar verbetering van de zorg had kunnen gaan. Een auto met goedwerkende deugdelijke remmen is alleen daarom al een goed devies.

Goed commentaar is waardevol

De werkgroep NEN 7513 hecht grote waarde aan deskundig commentaar op de herziene norm en suggesties uit de praktijk bij het ontwikkelen van de Nationale Praktijk Richtlijn behorende bij NEN 7513. Elektronische patiëntendossiers bevatten persoonlijke informatie en de privacy van deze informatie moet goed beschermd zijn. Tegelijk moeten de gegevens ook makkelijk toegankelijk zijn voor de zorgverleners die zonder deze informatie hun werk niet goed kunnen doen. Uitdaging hierbij voor

---

* Alan Tijseling is werkzaam voor het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN). Dit artikel is gebaseerd op een interview met Beer Franken die heeft meegeschreven aan de nieuwe NEN-norm 7513.

de ontwikkelaars van deze systemen is om de technologie aan te leveren die dit allebei mogelijk maakt. Het is niet moeilijk voor te stellen dat deze drie componenten een spanningsveld opleveren. Het opheffen van dit spanningsveld beoogt de werkgroep mede door commentaar en suggesties te bewerkstelligen. Heb je als expert interesse om hierover mee te denken? Neem dan contact op met NEN via egiz@nen.nl.

Beer Franken

Beer Franken is lid van de schrijversgroep van de herziene NEN 7513. Hij is werkzaam geweest in ziekenhuizen, bij overheidsorganen en multinationals en heeft ervaring met het implementeren van AVG en NEN 7510 (ISO 27001) en was langdurig betrokken bij het ontwikkelen van standaarden. Hij is examinerator bij gecertificeerde data protection officer-training en trainer op het gebied van bewustzijnsprogramma's en de bewegingsruimte in relatie tot wet-en-norm. Hij is een ervaren professional met jarenlange ervaring op het terrein van privacybescherming en informatiebeveiliging.